

L' IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGÀ Y XEREMÍES DE VARIES SOCIETATS DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número.....	0'05	cèn. ^s pta.
A domicili. Es trimestre.....	0'65	"
Un any.....	2'60	"
Per dotzenes.....	0'45	"
Núm. ^s atrassats des 2. ^a tom....	0'06	"
Id. id. des 1. ^a tom....	0'07	"

SONARÁ CADA DISSAPTE COM HA SONAT FINS ARA
SI TÉ VENT Á SA FLAUTA.

ADMINISTRACIÓ: CADENA DE CORT, N.º 11.

Fòra Palma. Dins Mallorca.	(3 mesos....	0'85
	(1 any....	3'25
Dins Espanya.	(3 mesos....	1'00
	(1 any....	3'50
A Ultramar y s'Estrangē....	(3 mesos....	1'50
	(1 any....	5'00

UN SÒMIT.

I.

Era un hermos decapvespre des mes de Maix que passant per la Rambla vaitx troba un amich meu d' infància, anomenat Juan, y conversant amistosament de ses còses de sa natura, mos n'anarem à fé una volta per fòra-pòrta, y crech que axí hauríam acabat es nostre passeitx, si no hagués estat que quant fòrem devés Santa Catalina, no hagués ecsalat es meu amich un jay! tan agut y dolorós que parexia sortí des recó més endins des seu còr.

—¿Y ara que tens? (li vaitx preguntá.)
—Estich lòco.

—Homo, ¿que dius? ¿qu' es axò? contém lo que te passa..... ¡qualque cosa gròssa deu essé quant un homo tan formal còm tú suspira d'aquesta manera!...

—No; no es rès.... no es més qu'un poch de mareitx que ja m' ha passat.....

Y es cap d'un rato, vejentlò un poch més tranquil, vaitx insistí en sa mateixa pregunta.

—¿Veus aquella atlòta que va amb sa mare? (me digué senyalantmè una joveleta molt guapeta y plantosa.)

—Sí.

—Ydò aquesta atlòta es sa causa de sa méua dissòrt.

Passárem per devòra elles; es meu amich les saludá y fonch contestat. Na María, qu'axí nomia sa jove, baixá ets seus hermosos uys, tan plens de vida y de llum, que quant los baixá me va pareixe se ponía es sòl.

Y després de feta, per sa méua part, una formal promèsa de no dí rès à ningú des secret que me confiás mon amich, me contá lo siguiente:

II.

—No hauria volgut contá may à ningú ses angusties de mon còr, no sòls perque à qualcú interessin, sinó perque ses questions de sentiment han passat de mèda entre la gent d'avuy en dia;

però amb sa insistència de sa téua pregunta, amb sa confiansa de que no has de prendre en riure lo que vaitx à contarté, y amb sa necessitat que tench de desahogá es meu còr oprimit, t'he de dí en pòques paraules lo que sufreich per 'mor de na María.

Un sòmit y una carta t' ho esplicarán tot. Es sòmit l' he tengut anit, sa carta l' he rebuda avuy dematí.

Era dins un ball; amb dues màscares, una à cada bras, que si de totduna me daván bromes innocents, no es torbáren en parlarmè d' una manera molt sèria y grave. Sa de la dreta duya un vestit molt capritxós, representant s'hivern; s' altre un *dominó* de coló de soch.

—¡Pobre Juan! (me deya sa primera en tò de compassió y de burla.) Tú estimas na María, y ella no te vòl. Còm es molt bona atlòta, bella mossà y no es coqueta, fuitx de tota ocasió en que puges parlarli des téu amor; perque, si no estimació, no deixa de tenirlè cèrt sentiment compassiu, y li sap greu fertè un desayre. Olvidalè, ydò, y axí viurás més tranquil.

—Es impossible que jò la olvid, (li vaitx respondre.)

—Tens rahó, Juan, (digué sa des *dominó* coló de soch.) No la olvides; al contrari, estimale més; paga sa séua frialdat amb amor y es seus desdens amb constància. Per altre part, ¿qui ha dit que na María no t'estima?

—Ella mateixa en més d' una ocasió, (respongué sa des desfrès d' hivern;) y la veritat es que no sé, dat ton escessiu amor pròpi, còm has tornat à parlarli.

—Y ha fet bé, (digué s' altre.) Es tò de sa séua veu, y sa séua mirada tan viva, denotan s'amor de na María, que, còm es vertadé, si l' dissimula, no l'amaga.

—No'n fasses cas, (respongué s' altre.) Aquesta màscara des *dominó*, no te vòl bé, perque t'aconseya malament. Vòl encendre dins ton pit una flama que llavò serà impossible apagá; jò, al contrari, vuy apagartè es soch que te crema, perque sinó, acabarà per consumirte, sens logrà jamay s'amor de na María. —No veus, Juan, qu'ella té molts d'enamorats, y qu' à n'el mon s'estima

més es més ignorant sòls que fassa vasa, qu' es qui es bon jove, fané y conforme? No vuy dirlè que no vulga estimá, y encara estimarlè à tú, però còm s'amor no l' impòsa, na María elegirà per compañero de sa séua vida, es qui crega milló, no à qui estimi més; y còm ja t' he dit abans qu' es bona atlòta, el voldrà y l'estimarà molt, si no per sentiment, per virtut al ménos, y à causa d' un dever à que ella voluntariament s' obliga. Còm no coneix lo qu' es amor, no comprendrà lo que tú la vòls, ni estimarà may es téus sacrificis.....

—No prosegueisques, (esclamá sa des *dominó*.) O no ets dòna, ó vaitx à creure qu' aquest desfrès de *fret hivern* no es desfrès, sinó ton vestit natural y pròpi. Na María es jove, y tota jove estima y té còr per estimá; y no m' engañy si assegur que si na María se mòstra frèda y desdeñosa es à causa de s'infundat temó de si es vertadé ó no s'amor qu' En Juan li té.—

Jò, à tot axò no sabia que pensá ni que dí; si per una part volia desprendermè d' aquelles dues màscares que m' tormentavan amb ses séues paraules, descubrint à grans veus secrets qu' à ningú hauria revelats, no deixava per altre d' agradarmè parlassin amb tant d' interès de ma inolvidable María.

Així seguiren tota sa vellada; les vaitx invitá per anà à la fonda, y no volgueren anarhi. Per més que fés no les vaitx podé coneixe.

Quant va havé acabat es ball me vaitx despedí d' elles.

Sa màscara des vestit d' hivern m' ecsgí per últim, qu' olvidás na María; sa des *dominó* que l' estimás més.

Vejent sa primera es meu silènci, me digué per ferirmè s' amor pròpi:

—Desgraciat! ¡No fassis més es tonto! T' arruynas perque no tens riquesa bastant per sostení es lujo y posartè à s'alatura de sa qu' estimas, y sens consegui altre resultat que sa compassió d' ella y sa burla y es desprèci des qui te coneixan. Aquest temps que malgastas tan inútilment fentlì *titeres*, emplea 'l fent feyna ó estodiant y serás demá un homo de profit.

L' IGNORANCIA.

—Ydò, jò te dich, (afagí per últim sa des *dominó* coló de foch,) que no'n fas-ses cas d'aquests infundats temors; que no vulgas essè rès sens ella; que des-precies ses burles de tots, preferint fins y tot la mòrt que pèdre s'esperansa de consegui son amor.—

No sé en lo qu'es sòmit hauria parat. Quant acabá sa màscara de parlà vaitx obrí ets uys y vaitx veure sa claró des dia; però estava tan intranquil y tan nirviós, que me costá molt de trabay es convencermé de qu'estava despèrt.

Me vaitx axecá y demunt una tauleta vaitx veure una novel-letra qu'havia llet-gida abans d'anarmén à dormí, y vaitx comprendre era sa causa des méu sòmit.

Distrèta anava sa méua imaginació amb aquestes reflecsions, quant mare entrá dins es cuarto y m'entregá una carta qu'havia duyta es carté; la vaitx descloure, y vaitx lletgí lo siguiente:

«Juan: Olvida per à sempre na María. »Un jove que nòm Pèp, à qui es pares de na María li deuen moltes atencions, »l'ha demanada per casá. Ella se resisteix, porque diu que no l'estima y que »no li agrada; però es conseys de sos pares y sa posició des pretendent, de »segú la convencerán.

»Aquesta noticia, còm se supòsa, no t'ha de caure molt bé, y per axò la te particip. Axí te pach un deute que »tench contrèt fa estona amb tú.»

Vaitx mirá sa firma però va essè en vá. Era un anònim escrit no sé per qui, per aumentá més es méus duples y sumirmé més dins sa desesperació.

Me vaitx vestí amb tota pressa, y vaitx sortí decidit à sèbre la veritat;... y aquí me tens, mon amich, mitx lòco ó lòco sensè, anant d'una part à s'altre, fins que me trobàres per la Rambla..... ¿No es veritat que som molt desgraciat?

Quant En Juan acabá de parlà mos trobam devòra sa Pòrta de Jesús. Vaitx procurá aconsolarlo, y còm no se troba va molt bò; el vaitx acompañá fins à caséua.

Sa mala nit, ses impressions des dia, y sa conversació molt fatigada, li produiren una calentura. S'ajagué, feren vení un metge, que vivia en es mateix carré, qui després de examinarlo, digué:

—Axò es molt grave; En Juan té un atach cerebral.

III.

Temps després venguent jò de viatge, vaitx preguntá à n'es metge p'En Juan, y me contestá qu'havia tornat lòco, y que apart de dos accesos qu'havia tenguts durant es tres mesos que anava fentli experiments, era es lòco més pacifich del mon. No feya més que plorá; y quant parlava era sobre s'amor, però amb tal delicadesa y correcció de paraules, que si qualcú el sentia deya qu'era s'homo de més sentits y de més grans sentiments qu'haguessen vist may.

—¿Y no té esperances de salvarlo? —Es molt difícil, (me contestá.)

Y trist y molt impressionat me vaitx despedí des metge, recomanantlí tregués tota sa séua ciència per veure si'l salvària.

Al cap de poch temps me dáren sa noticia qu'havia mòrt.

J. RITA SUEG.

S' ENVÈJA Y EN FIGARÓ.

¡Envèja! ¡Qui es que no'n té
En aquest mon devertit?
Poseemós sa ma en es pit
Y reflecionemhó bé.

Si qualqu'añy per dins Espanya
Sòlen sé revolució
Per arribá en es torró
S'envèja no hey es estraña.

Y si tot va de través
Y el mon qualche pich s'empèrna
Y es poble s'engalavèrnat,
Envèja es tot y rès més.

Si vòl parlá un qu'es pòbre,
Teniu hò ben observat,
Casi may es escoltat
Per més que rahó li sòbra.

Si de totduna es fa rich
Perque trèu sa loteria,
O arriba à heretá un dia
Un filicomís antich,

Per sentirlo tots s'encalsan
Parli tòrt ó de través
Y el critican y l'ensalsan.
Envèja es tot y rès més.

Envèja per tot el còs
Uns d'els altres tots tenim,
Envèja si té es nas prim,
Envèja si té es cap gròs.

Envèja si aquell veynat
Té més seyna ó més recapté,
Envèja si à n'es dissapte
Més bon jornal ha cobrat.

Jò à n'es tallé que traball
Tot axò estudihi gustós
Y si veix cap venturós
Observ cap-baix, mir y call.

Y vos tench de dí en rahó
Qu'ara d'envèja m'encench,
Y tot axò es porque tench
Envèja d'En Figaró.

Per sèbre jò tant còm ell
No sé lo que donaria;
Tanta alegriá tendría
Que no cabría dins pell.

Correrà per ses plasses
A mostrá mon gran talent.
Fariá riure la gent
Còm fan moltes maregassas.

Que compòn al seu costat
N'Echegaray ni En Zorrilla,
Son gran talentás tant brilla
Que may pòt essè eclipsat.

Si vòltros el mirau bé
Amb respècte y atenció.
Veureu qu'aquest Figaró
Cap ciència qu'aprende té.

¡Oh! ¡Quin manestral més bò!
¡Quin envéjat més segú!
¡Quin Figaró més madú!
Per un ignorant còm jò!

¡Quines envèjes més grans!
¡Tots d'envèja en el mon plòran!
D'envèja tots se devòran
Còm si fossen llops y cans.

A s'hòmo qu'es envejós
Jò per cástich li daría
Que menjás gall cada dia,
Y en cansarsé en menjás dos.

Y rès pús p' es seu conhòrt,
Y qu'aquesta vida fés
Fins que fart de gall se vés
Tant que l'avorrits de mòrt.

RICARD CRUÉNES.

SA PÒ NO ES RÈS SI LA VOLEN VEURE.

Es una veritat clara y ben vèra que apesá de que *sa pò no es rès si la volen veure*, n'hi ha molts de poruchs avuy en dia. Axò pòt prevení de dues causes: sa primera, pòt tení per motiu aquell capritxo que ténen molts de pares de fé pò à n'els seus infants quant son petits; diguent que los durán à n'es mòro, ó à n'es jay Figó, ó à sa jaya Beltrana; lo-grant amb axò, criá es seus fiys amb un còr temorech y *pusilánime*. Per axò no es queixin si quant ets atlòts son un poch grandets, en fé dos dits de fosca, no los pugan fé aná à doná paya à s'ase ni à trèure ví des sellé, encara que sia à fòrsa de garrotades.

S'altre causa pòt vení de veure entrá lantes vegades dins ca-séua es saix, carregat amb un fardo de papés (tots de pagá y cap, ni un, de cobrá) que si un homo tengués sa manía de ferne una milòca p' es Juriòl, vos assegur que pòria essè molt gròssa, sense que faltás material per fé sa coua encara que fòs més llarga qu'un diné de fil.

Però ni per una còsa ni per s' altre hey ha motius de tení pò; y perqu' heu vejeu à la pràctica, vos contare lo que me contá à mí un homonet vey, qu'era un d'aquells, que per una pipada de tabach, contain tota sa séua vida, desde es draps fins à l'hora present.

Deya aquest bon homo, que quant era fadri, estava tot-sòl à ca-séua, sens tení més companyia qu'un asset.

Còm era molt econòmich, tenia alguns doblés replegats; y sempre tenia

pò de que no els hi manlevassen à torná dia 31 de Febré.

Un dia quant se retirà à ca-séua era ja molt de nit, y sentí renòu; li parexia que forsavan ses pòrtes des corral. Ell, tot retgirat, heu volia dà à ses cames, y à cercá gent; però recobrá coratge, y volgué prová de veure sa pò, y d'aquest mòdo ferlassè séua.

Amb aquest fi, agafá es matadó des porch amb una ma, y una camélla amb s'altre, (úniques armes ofensives y defensives que poseyeixen ses cases de camp ó de fòra-vila; y una qu' altre vegada entrava com ausiliá sa forca de s'era ó sa pala de sa cuyna.)

Armat d'aquesta manera envesteix es nòstro campeón, «á ellos y cierra España.» Obri sa pòrta des corral més aviat qu'un presidari que fuitx de presidi, y se tròba.... ¡Oh!... ¡cas raro!... amb so séu ase que s'havia desfermat, y se freqüava per ses pòrtes.

Apenes aquell animal va veure es seu amo, quant comprenquent sa séua falta, y girant l'andana, fent molt de renòu por ambos polos, prengué estable amb sa mateixa prontitud qu'un criminal d'un temps, prenia Iglesia; deixant al nòstro héroe, amb ses armes en ses mans, sa boca ubèrta, y fent capadetes amb so cap, y diguent entre dents:

—Bòna es aquesta!

En quant à s'ase, no sé si li doná una surra, però podèm creure piadosament que no s'en escapá. Lo que va dí, que d'aquest dia no tengué pús pò.

Però ja qu'hem ensat sa coca ja la porém acabá; es dí, tot lo qu'hey ha sobre aquesta matèria; perque no cregueu qu'un vertadé ignorant no haja de tení pò de rès; no es axò; hem de tení pò de lo que veràderament en fa, y no n'hem de tení de lo que no té rès que teme.

No deixa de causá estrañesa à qualsevòl persona de señy, es veure molts d'homos que tenen pò d'una òliba, des llumets blaus que surtan dins es cementeris, ó còses per l'estil; y no tenen en conta que ses òlibes son animals de nit, y per lo tant, no es més estrañy es seu cantet que si cantava un sereno ó un operista de teatro. Y, en quant à n'es llumets blaus des cementeris, en lloch d'essè áimes, com diuen alguns, no es més que vapors qu'escalan ses sustancies corrompudes, qu'allá ecxisten y que s'inflaman amb so contacte de s'ayre.

Però lo més original es, que molts que tenen pò d'aquestes còses, no en tenen de lo que mos pòt embrutá s'âma y es còs; com es es crimen, s'immoralitat, s'avaricia, sa venjansa, y toutes ses demés passions inclús eis escenses amb so menjá y beure.

Y si donám ara una mirada à ses dònes, (aquí si que fa riayes) no vos fesseu contes que no u sia blau es festé, es veure moltes grandolasses que n'veure

un dragó, ó un ratolí, donan uns jiscos, com sa locomòtora des carril; y per altre part no tenen pò de qualche llop vestit d'homo que no més cerca fé presa; ó d'aquelles arpíes que se diuen dònes ràyes, que més bé les porian dí conductores de víctimes en es sacrifici.

Acabèm diguent qu'es bò tení pò de lo que s'en ha de tení; sa pò guarda sa viña. Primerament hem de tení pò à Deu per essè dueño absolut de tols; després, à tot allò que mos pòt embrutá es còs ó s'âma: y en tot lo demés, fòra pò; y més quant se tracta de salvá un germá nòstro qu'es tròba en un perill imminent, no posarmós entre dos, y as, à ajudarli; y si un acte d'aquesta casta mos costás la vida, recordemmos de lo que digué Jesucrist: «No hay ha caritat més gran, que doná sa vida p' es séus germans.» Y sa nòstra amada pátria escriu en lletres d'òr à sa séua història, es nom d'aquell qu'es estat víctima de caritat p'els séus germans. Recordemmos sempre que sa pò no es rés si la vòlen veure.

MESTRE GRINOS.

XEREMIADES.

L'Autonomia, amb una gazetilla de dilluns passat, mos cerca ses pusses. Rés hay tendrèm que dí si les mos mata; però l'advertim qu'estiga alerta à trobarmos ses cossigòyes, qu'es una cosa que mos dona atachs de nirvis.

***

Abans teniam Municipals menestrals, per servi al públich. Ara en tenim dos de cavallés.

Axò deu essè perqu'es públich de Palma ha arribat à essè un Escellençíssim.

***

Y ja que parlám de Municipals amb sis cames, que pòden corre dues vegades més qu'ets altres, trobám que ses feynes no les ténen per la Rambla ni p'es Born, sinó p'es caserios de fòrumpòrt, ahont no hay arriban may es de dues cames.

***

Ara sortim, segons ses noticies fresques, que tampoch vendrà la señora Llorente!

Pareix qu'à n'es fús no hay queda més que l'señó Delgado, y qu'hey penja tan prim com es seu llinatge.

O per amunt, ó per avall, s'haurá de fé es cap viu si vòlen tení ubèrt nuestro lindo y precioso coliseo.

Obrirló es bò de fé: lo que podrà doná un poch de dificultat serà omplirló de gent en està ubèrt. Nòltros voldriam que tot anás bé.

Ell veurèm axò com comensarà, y com acabarà, si Deu mos dona vida.

***

Se diu també que sa companyia d'òpera de cant qu'ha de funcioná à n'es Teatro-Circo-Balear, va avant, y que comensarà molt prest: y que'n camvi de no essè molt bona, serà molt barato. Si es axí, axò vòl la gent, que malament altre cosa vulga, no pòt.

Pobrets y alegrets. Per fluix y cá ó costós, à una part, ó fluix però barato à un' altre, sa triada no fará pensá molt. Voldriam qu'anás-bé.

També heu veurèm, si Deu ho vòl.

***

¡Aquesta es bona y fresca! ¡que s'entengan ses empreses des Teatro Principal y des Teatro-Circo per no fersé mal una y altre! ¿Y quina d'elles demana auxili per mèdi de Caballero Paladin? Perque per axò se pòt entendre lo que hem vist mapat demunt altres diaris.

A nòltros mos pareix que la cosa axí no va bé: *antes, antes,* va dí En Cañot quant es loqué li donava singlades perqu'havia tayat es coll à un homo que dormia.

Lo mateix deym ara: *antes, antes.* Quant uns perdían temps y llevó, altres feyan via, y ara la cosa corre per males aygos perque se puga sortí à salvament, sens grans esfòrsos. Però com ningú pòt dí d'aquesta aygo no beuré, qui sap si lo que nòltros creym que va malaient, va de lo milló: nòltros voldriam patí *quivoco*, errarmós de mitx à mitx, y que tots fessin bon negòci, es públich ne quedás satisfet, y *tutti contenti*.

***

—Bòna nit, Toni.

—Ola, Pau, que mènes es téu berantell?

—Ydo; y que t'penses, ell ara ha fét onze aïns, enguañy ha d'anà à s'Acadèmia y venim de comprá unes quantes eynes.

—¿Que vòl dí, comènsa enguañy, y ja li compres ormetjos?

—No; no son per ell; per enguañy no més ha d'anà à l'*etzero*, (*) però En Toniet de sa germana m'ha encarregat li comprás una capsà de compassos bona, perque sap que jo heu entenç una mica, y ara en venim.

—Meèm si hay ha moltes còses.

—Jas, mireu: dos compassos en pessa, un de mides, y un més grosset de proporcions, dos tira-líneas, un trasportadó, y un retglet; en fin, jo que d'aquestes còses en som un poch práctich, tròp que té tot lo necessari.

—Ja's segú; pero p'es méu Bièl seria massa bona.

—Mira, per axo no t'apuris; en pòts

* Nòm que donan ets atlòts à sa classe d'Aritmètica.

trobá de tota casta y de tot prèu; aquesta m'ha costat tres duros, pero n'hi trobaràs de 7 reals, de 14, 18, 22, 44, 60, 80, 120 y de 160 reals.

—¡Ell aquesta ja deu essé de señó!
—¡Foy! cadascú compra lo qu' ha mesté.

—¿Y que no has comprat rès més?
—Vaya; he comprat viteles llises y de granet y unes quantes de colò; tres lapiceres *Faber*, n.º 1, 2 y 3, y una de ses tres BBB; una barreta de tinta *china*, un platillet per fonderlè, carbonet, *estompa* y dos *difuminos*.

—Y digués: ¿aquí ahont has comprat axo que no ténen pòsts de dibuix?

—Vaya, si'n ténen; y caxonets per durhí ets ormetjos dedins; y creués, esquadres, velêtes; retgles llarchs y curts, y curves; gomes per borrà; oblèas y chinches per fé agontá es papé; en fin, no te pòts figurá ses còses qu'hey ha.

—¿Y de lapiceres que no més ténen ses classes qu'has comprades?

—No, fiyet; ell n'hi ha de moltes castes; n'hi ha de *Cacheux*, de 2 cèntims fins à 5; de *Faber* que son de ses qu'he comprades, n'hi ha de 5 cèntims fins à 1 real; també n'hi ha de lapis compòsts ó *Conté*; pero, si heu vols sèbre, jo te diré ahont has d'anà, y si hey compres qualche cosa, t'ho embolicarán amb un prospècte que diu tot lo que vènen à la casa.

—¿Y també deu dí ses castes de plagues y plechs que ténen?

—No heu ha de dí, homo! Mira, jo tench na Juanita, sa méua majó, qu'estodia per mèstra, y sa Directora de sa Normal y es Professós, li digueren que anás ella à comprarhó perqu'hey trobarà tot lo qu'hauria menesté, y axí es estat, pues tot lo que necessitava allá heu ha trobat.

—Bono, pero encara no m'has dit ahont es que ténen tot axo?

—¡Foy! encara no heu has endevinat?
—No.

—Ydo, es à ca els Hereus de Don Gabriel Rotger, Cadena de Cort, n.º 11.

Amb axo una partida d'atlots s'havían arremolinats devòra aquells dos homes, y mèstre Pau, que no li agradava tení tanta tràpia per devora ell, digué:

—Bono, ¿y que feys voltros per aquí?
—Ala, depressa à ca-vostra!

—Tirau, deixaumós escoltà aquest homo; noltros també hem d'anà à sa Acadèmia.

—¿Si? ydo ja 'u sabeu; tot lo qu'hajau de mesté, si heu voleu bò y barato, à ca els Hereus de Don Gabriel Rotger, à comprarhó; axí heu diu mèstr'En Toni qu'es homo qu'heu entén. ¿Qu'hey anireu, atlots?

—Ja's de rahó!!
—Ydo, ara cadascú à ca-séua y bona nit.

COVERBOS.

En Toni es un jove que les se tira molt de curro per lo espavilat, y que no d'altre idèa més qu'es cassá.

Es seu señó, s'altre diassa li volgué jugá una broma per darlì à comprendre qu'es des més ases de la vila.

S'en anàren à cassá señó y criat acompañants d'un altre señó amich de aquell y que nomia Don Guillem, que com estava entès de tot, volia fé una riaya.

—Aném per aquí, Toni, (digué es señó,) qu'hey ha bona cassería.

De còp En Toni s'aturà en sèch y amb veu baixa digué à n'es dos acompañants:

—No: y qu'es un mascle de piñol vermey. ¿Que me gòsan que voces-mèrces no l'han vist?

—¿Ahont? ¿ahont? (digueren els seños obrint ets uys amb admiració.)

—Ydò, s'esperin un poch y el veurán d'apròp.

L' homo preparà un'escopeta de dos canons, y apuntà su baix d'una gròssa auzina, ahont hey havia derrera una pedra, un coní amb unes oreyes més ubèrtes qu'ets uys d'En Toni; despara s'escopeta y veu qu'aquell no es mòu.

—Tiralí s'altre, (digué es señó.)

Més prest heu havia de dí; En Toni li ensivellà s'altre tir amb tanta fòrsa, qu'es coní pegá quatre passes al ayre. Quant l' homo vé botá es coní, pegá fúia y quedà ajagut demunt ell; l'agafà tot satisfet, però amb gran sorpresa vé que sa pell li quedà en ses mans, y qu'à dedins no hey havia més qu'un bolich de pues d'esparraguera; de seguida sentí un esplet de riayes des criats de la casa que estavan amagats y que sortíren quant véren que ja l' havian enganat. L' homo se girà tot serio y digué:

—Don Guillem es un señó un poch més viu que jo, y axí mateix ley haurian duyt, axí com m'hi han duyt à mí.

Tirà sa pell al ayre y ja's partit més cremat qu'una monèya, deixant als d'altres amb unes bones riayes.

*

Una dòna deya que venia carn de *cervo*, y es Celadó la volia du à sa presó perque va veure que'n lloch d'essé de *cervo* era de cavall.

—Perdon, (va dí ella,) jo no dich que no sia de cavall, pero es d'un cavall que nomia Ciervo.

*

Un sollerich s'en anà à confessá, y es confés li preguntá:

—¿Per quina pòrta entrám à l'Iglésia?
Y ell, en lloch de dí per sa des Baptisme, digué:

—Pel-la-vera-kreu! per kina pòrta han d'entrà en nu sè per sa de sa plassa?

PORROS-FUYES.

SOLUCIONS Á LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLIFICH. —S'oració ó bona ó de cap casta.
SEMLANSES. —1. En qu'es duen à n'es dits.
2. En que devegades están molt de temps posats.
3. En que n'hi ha molt gròsses.
4. En que tenen pinta.

XARADA. —Còs-ta.
CAVILACIÓ. —Estarás.
PREGUNTA. —Sa segona sílaba qu'es ci.
FUGA. —Derrera es mòrt ténen ses antòrxes.
ENDEVINAYA. —Un nigúl.

GEROGLIFICH.

poch							
poch							
poch							
poch							
poch							
poch							

EN TRESCALESTOTES.

SEMLANSES.

1. ¿En que s'assebla un meló à La Sèu?
2. ¿Y es mocadós d'amocá à molts d'escrits?
3. ¿Y ses gàbies à ses carabasses?
4. ¿Y ses pagèses à sa Farinera des Pont d'Inca?

TRIANGUL DE PARAULES.

• . . . .
• . . . .
• . . . .
• . . . .
• . . . .
• . . . .
• . . . .
• . . . .

Omplí aquests pichs amb lletres que lletgides diagonalment y de través, digan: sa 1.ª retxa, quin ofici tench? sa 2.ª, ¿com està es rahó? sa 3.ª, ¿que fa s'atlòt? sa 4.ª, ¿que fas, Jordi? sa 5.ª, ¿que haces caçador? sa 6.ª, ¿que diriau que fas? sa 7.ª, ¿quines dues lletres? sa 8.ª, ¿quina vocal?

ECSEMÉ.

CIFRA.

PEPA RUTÉ es es nom d'ella
Y ell está molt desconsolat
Al veure que mòr s'atlòt
Quant en son nom sempre ha fiat.

CAVILACIÓ.

CALL LA FÉ

Compòndre amb aquestes lletres un llinatge.
EN PEPE.

FUGA DE CONSONANTS.

.ay e..e..a.é a.i.. .ll .a e..a. o. i.i..

ENDEVINAYA.

Es sòl faxuch de s'estiu
De blanca 'm torna moréna,
Y es méu curadó me guarda
Perqu'un ase en fassa véga.

(Ses solucions dissapte qui té si som vius.)